

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Uczeń:

- zna daty: 1772, 1776, 1793, 1794, 1795, 1797, 03.05.1791, 1807, 1815, 29/30.11.1830, 1848, 22/23.01.1863, 1870, 28.VI. 1914, 3. VIII. 1914, 11.XI.1918, 28. VI. 1919,
- potrafi określić wiek i połowę podanej daty,
- wyjaśnić pojęcia: Legiony Polskie, postęp techniczny, romantyzm, emigracja, praca organiczna, Filomaci, Wiosna Ludów, rabacja galicyjska, rusyfikacja, germanizacja, Kulturkampf, rugi pruskie, judaizm, asymilacja, pogromy, praca u podstaw, pozytywizm, strajk, secesja, Młoda Polska., ententa, ultimatum, aneksja, neutralność, ofensywa, defensywa, wojna pozycyjna, wojna błyskawiczna, Komuniści, reglamentacja, broń chemiczna, iperyt, Duma, Sowietci, mienszewicy, bolszewicy, demilitaryzacja, dyktat, rewizja, izolacjonizm, plebiscyt i operować nimi,
- zna postacie: Augusta II Sasa, Augusta III, Stanisława Leszczyńskiego, Stanisława Augusta Poniatowskiego, Hugona Kołłątaja, Tadeusza Kościuszki, Napoleona Bonaparte, Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego, Adama Mickiewicza, Piotra Wysockiego, Otto von Bismarcka, Romualda Traugutta, Abrahama Lincolna, Marii Skłodowskiej Curie, Bolesława Prusa, Henryka Sienkiewicza, Jana Matejki, Józefa Piłsudskiego, Stanisława Wyspiańskiego. Franciszek Ferdynand, Gawriło Princip, Thomas Woodrow Wilson, Włodzimierz Lenin, Aleksander Kiereński, Feliks Dzierżyński, Georges Clemenceau oraz ich rolę w kształtowaniu się międzywojennej Europy,
- wymienić korzyści, jakie przynosił handel z koloniami,
- zna przyczyny I rozbioru Polski,
- zna przyczyny wybuchu rewolucji we Francji,
- zna skutki rewolucji francuskiej,
- potrafi wymienić dziedziny gospodarki i kultury, które rozwinęły się w czasach stanisławowskich,
- zna zasady ustrojowe wprowadzone konstytucją majową,
- zna przyczyny II rozbioru Polski,
- zna przyczyny III rozbioru Polski,
- zna okoliczności utworzenia Legionów Polskich we Włoszech,
- zna okoliczności powstania hymnu,
- zna przyczyny rewolucji przemysłowej,
- potrafi wymienić najważniejsze wynalazki I poł. XIX w.
- potrafi wymienić czołowe nazwiska przedstawicieli romantyzmu,
- zna decyzje Kongresu Wiedeńskiego w sprawie polskiej,
- zna przyczyny i skutki powstania listopadowego,
- zna przyczyny Wielkiej Emigracji,
- zna przyczyny Wiosny Ludów,
- zna skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec,
- zna przyczyny i skutki wybuchu powstania styczniowego,
- potrafi wymienić wynalazki, które zmieniły życie ludzi w epoce przemysłowej,
- potrafi wymienić osiągnięcia w kulturze i nauce XIX i pocz. XX w.,
- zna metody walki z rusyfikacją i germanizacją,
- wie na czym polegała germanizacja i rusyfikacja,
- zna najważniejszych przedstawicieli pozytywizmu i ich dzieła,
- wie, na czym polegała rola twórczości „ku pokrzepieniu serc”,
- zna przedstawicieli modernizmu i Młodej Polski i ich dzieła.

- potrafi lokalizować wydarzenia na osi czasu,
- potrafi lokalizować wydarzenia na mapie konturowej i historycznej,
- potrafi dokonać analizy tekstu źródłowego,

OCENA DOSTATECZNA:

Uczeń opanowuje wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

- zna pojęcia: absolutyzm oświecony, sejm niemy, czasy saskie, obiady czwartkowe, sejm konwokacyjny, prawa kardynalne, oświecenie, deizm, ateizm, Encyklopedia, masoni, kolonia, plantacja, deklaracja, rewolucja, burżuazja, Bastylia, terror, gilotyna, jakobini, republika, egzekucja, Marsylianka, klasycyzm, Szkoła Rycerska, nobilitacja, czarna procesja, Straż Praw, powstanie, uniwersał, naczelnik, kosynierzy, konsul, koalicja, konkordat, blokada kontynentalna, Kodeks Napoleona, wielka Armia, bitwa narodów, taktyka spalonej ziemi, bóg wojny, „tańczący kongres”, Restauracja, legitymizm, równowaga europejska, Święte Przymierze, liberalizm, wolnomularze, karbonariusz, wolna konkurencja, socjalizm, komunizm, pacyfikacja, autonomia, cenzura, protektorat, Kongresówka, uwłaszczenie, opozycja, Kaliszanie, noc listopadowa, detronizacja, katorga, cytadela, serwituty, ukaz, depesza emska, branka, dyktator, konfiskata, abolicjonizm, secesja, Ku-Klux-Klan, kolonializm, metropolia, urbanizacja, komunikacja, teoria ewolucji, akademizm, impresjonizm, anarchizm, nacjonalizm, syjonizm, rasizm, antysemityzm, chadecja, emancypacja, sufrażystki, naród szlachecki, naród nowoczesny, hakata, dyskryminacja, chasydyzm, haskala, jidysz, rewolucja socjalna, endecja, nacjonalizm, Konstytuanta, Eserowcy, Rada Delegatów Robotniczych i Żołnierskich,
- potrafi określić wydarzenia do podanych dat: 1788-92, 1815, 1848-49, 1846, 1853-56, 1870, 1871-1879, 1904, 1908, I. 1917, 18. II. 1917,
- zna postacie: Piotr I, Fryderyk II, Marii Teresy, Katarzyny II, Izaaka Newtona, Jamesa Watta, Denisa Diderota, Jana Jakuba Rousseau, Jerzego Waszyngtona, Benjamina Franklina, Kazimierza Pułaskiego, Ludwika XVI, Maksymiliana Robespierre’a, Jerzego Dantona, Ignacego Krasickiego, Wojciecha Bogusławskiego, Stanisława Małachowskiego, Jana Dekerta, Józefa Poniatowskiego, Jana Kilińskiego, Aleksandra Suworowa, Aleksandra I, Michała Kutuzowa, Artura Wellingtona, Georga Stepensona, Wiktora Hugo, Karola Marksa, Mikołaja I, Giuseppe Mazziniego, Józefa Zajączka, księcia Konstantego, Stanisława Staszica, Waleriana Łukasińskiego, Józefa Chłopickiego, Adama Jerzego Czartoryskiego, Szymona Konarskiego, Napoleona III, Józefa Bema, Jakuba Szeli, Edwarda Dembowskiego, Franciszka von Stadiona, Mikołaja I, Aleksandra II, Giuseppe Garibaldiego, Camillo Cavoura, Wiktora Emanuela II, Aleksandra Wielopolskiego, Mariana Langiewicza, Ludwika Mierosławskiego, Roberta Lee, Henryka Forda, Ludwika Waryńskiego, Feliksa Dzierżyńskiego, Romana Dmowskiego, Alfreda Schlieffena, Philippe Petaina, Paula von Hindenburga, Ericha Ludendorffa i rozumie ich rolę w omawianych wydarzeniach,
- zna cele polityki Sasów na tronie polskim,
- wymienia cele polityki ostatniego króla Polski,
- zna przyczyny I rozbioru Polski,
- wymienia nazwiska najwybitniejszych filozofów oświecenia,
- zna przyczyny wybuchu wojny o niepodległość USA,
- wymienia reformy przeprowadzone przez Zgromadzenie Narodowe we Francji,
- potrafi przedstawić cechy i przykłady sztuki klasycystycznej,
- zna stronnictwa polityczne Sejmu Wielkiego,
- zna reformy Sejmu Wielkiego,
- zna genezę i skutki konfederacji targowickiej,
- zna przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego,
- przemiany polityczne doby napoleońskiej we Francji,

- zna okoliczności powstania Księstwa Warszawskiego,
- zna okoliczności abdykacji Napoleona,
- zna postanowienia Kongresu Wiedeńskiego,
- zna etapy i skutki rozwoju przemysłowego Europy,
- zna skutki handlu niewolnikami prowadzonego przez mocarstwa kolonialne,
- zna nowe ideologie i kierunki literackie powstałe w XVIII i XIX w.,
- dokonać charakterystyki epoki romantyzmu w literaturze i sztuce,
- zna dzieje ziem polskich pod zaborami w latach 1815-1830,
- zna przebieg powstania listopadowego,
- zna organizacje polskie działające na emigracji,
- zna przebieg i skutki Wiosny Ludów,
- zna przebieg Wiosny Ludów na ziemiach polskich,
- zna przyczyny zjednoczenia Włoch,
- zna przyczyny zjednoczenia Niemiec,
- zna przebieg powstania styczniowego,
- zna przyczyny i skutki wojny secesyjnej,
- wymienia wybitne dzieła sztuki XIX w.,
- zna przyczyny pojawienia się nowych problemów społecznych w XIX w.,
- zna politykę zaborców wobec Polaków,
- potrafi omówić zjawisko antysemityzmu na ziemiach polskich,
- zna sytuację gospodarczą trzech zaborach,
- potrafi wyjaśnić znaczenie zwrotu „wyjechać na saksy”,
- potrafi wskazać na mapie największe ośrodki przemysłu na ziemiach polskich,
- potrafi wymienić główne idee pozytywizmu.
- rozumie przyczyny wybuchu I wojny światowej,
- potrafi wymienić nowe rodzaje broni zastosowane w czasie I wojny światowej oraz wyjaśnić ich wpływ na przebieg i charakter wojny,
- dokonuje analizy tekstu źródłowego,
- rozumie przyczyny utworzenia Ligi Narodów,

OCENA DOBRA:

Uczeń opanowuje wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

- zna postacie: Ksawerego Branickiego, Szczęsnego Potockiego, Seweryna Rzewuskiego, Klemensa von Metternicha, Karola de Talleyranda, Joachima Lelewela, Gottlieba Daimlera, Karola Benza, Karola Darwina, Alberta Einsteina, Ferdynanda Focha, Aleksieja Brusilowa, Davida Lloyd George’a, Vittorio Orlando,
- do podanej daty potrafi podać wydarzenie: 1701, 1740-45, 1740-86, 1697-1733, 1709, 1717, 1740, 1733-36, 1733-63, 1764, 1768, 1764-95, 1776, 1787, 14.07.1789, 1791, 24.03.1794, 1796-97, 1799, 1802, 1804, 1807, 1797, 1809, 1812, 1814, 1815, 1860, 1865, VIII. 1914, IX. 1914, 1915, 1916,
- wymienia reformy, jakie wzmocniły państwa ościenne w XVIII w.,
- wymienia skutki unii personalnej z Saksonią,
- wymienia konsekwencje I rozbioru Polski,
- wymienia reformy sejmu konwokacyjnego ,

- wymienia przemiany cywilizacyjne XVIII w.,
- potrafi wytłumaczyć wpływ XVIII-wiecznych wynalazków na życie człowieka,
- zna przebieg wojny o niepodległość USA,
- zna zasady ustrojowe wprowadzone przez konstytucję amerykańską,
- opisuje zmiany ustrojowe wprowadzone przez konstytucję francuską,
- zna przebieg rewolucji francuskiej,
- zna przyczyny i skutki wprowadzenia polityki terroru rewolucyjnego,
- potrafi omówić sytuację polityczną Rzeczpospolitą po I rozbiorze,
- zna przebieg wojny w obronie Konstytucji 3 maja,
- zna postanowienia sejmku w Grodnie,
- zna przebieg powstania kościuszkowskiego,
- potrafi omówić karierę Napoleona,
- potrafi omówić przebieg działań wojennych w okresie napoleońskim,
- zna miejsce Ks. Warszawskiego w systemie politycznym napoleońskiej Europy,
- wymienia reformy przeprowadzone w Ks. Warszawskim,
- zna przyczyny wybuchu wojny Napoleona z Rosją,
- zna przebieg „100 dni Napoleona”,
- zna cele realizowane przez Święte Przymierze,
- potrafi wyjaśnić związek wynalazków i postępu technicznego z rozwojem przemysłu oraz zmianami społecznymi i cywilizacyjnymi,
- potrafi wytłumaczyć, dlaczego gospodarka kolonii miała charakter surowcowy,
- zna sytuację robotników jako nowej grupy społecznej,
- zna przyczyny i cele powstań narodowowyzwoleńczych i rewolucji,
- zna reformy uwłaszczeniowe przeprowadzone na ziemiach polskich,
- potrafi omówić działalność organizacji spiskowych i opozycji legalnej w Królestwie Polskim,
- potrafi porównać powstanie listopadowe z kościuszkowskim,
- potrafi wyjaśnić znaczenie Wielkiej Emigracji dla rozwoju sprawy polskiej,
- potrafi omówić rozwój działalności spiskowej na ziemiach polskich po powstaniu,
- potrafi omówić udział Polaków w Wiośnie Ludów jako wyraz dążenia do wolności narodów,
- zna przyczyny i przebieg rewolucji krakowskiej,
- zna przyczyny wrogiej postawy chłopów wobec szlachty podczas rabacji galicyjskiej,
- potrafi omówić przyczyny, przebieg i skutki wojny krymskiej,
- zna etapy zjednoczenia Włoch,
- zna etapy zjednoczenia Niemiec,
- zna przyczyny powstania Komuny Paryskiej,
- potrafi omówić programy polityczne „białych” i „czerwonych”,
- zna przebieg wojny secesyjnej,
- potrafi omówić główne cechy polityki kolonialnej mocarstw,
- potrafi omówić wpływ wynalazków i odkryć naukowych na rozwój gospodarki pocz. XX w.,
- potrafi wyjaśnić wpływ nauki na wzrost liczby ludności na świecie,

- zna nowe ideologie i ich wpływ na poglądy i życie społeczeństw,
- zna okoliczności walki kobiet o równouprawnienie edukacyjne i prawa polityczne,
- zna okoliczności kształtowania się świadomości narodowej Polaków,
- potrafi wyjaśnić znaczenie autonomii galicyjskiej dla rozwoju kultury polskiej,
- zna położenie ludności żydowskiej na ziemiach polskich,
- wie na czym polegał proces asymilacji Żydów,
- zna różnice w rozwoju gospodarczym ziem polskich pod zaborami,
- zna różnice między romantykami a pozytywistami,
- zna etapy kształtowania się ruchu robotniczego,
- potrafi wymienić najważniejszych działaczy politycznych ruchu robotniczego,
- potrafi wyjaśnić dlaczego ruch ludowy powstał w Galicji.
- pamięta okoliczności przystąpienia USA do wojny,
- potrafi omówić przebieg działań wojennych na froncie zachodnim i wschodnim,
- zna przyczyny różnic w sposobie prowadzenia walk na froncie zachodnim i wschodnim,
- rozumie wpływ działań wojennych na rozwój nowych technik wojskowych,
- potrafi podzielić przyczyny wybuchu I wojny światowej na pośrednie i bezpośrednie,
- omówić charakter działań wojennych prowadzonych na froncie zachodnim i wschodnim,
- wskazać okoliczności przejścia władzy przez bolszewików w Rosji (rewolucję październikową),
- omówić skutki rewolucji lutowej i październikowej dla Rosji i dla świata,
- omówić rolę traktatu wersalskiego w tworzeniu nowego ładu w Europie i na świecie,
- wskazać znaczenie Ligi Narodów dla powojennej Europy,
- omówić decyzje traktatu dotyczące Polski, zna poglądy Polaków na sprawę odzyskania niepodległości (orientację prorosyjską i proaustriacką),

OCENA BARDZO DOBRA:

Uczeń opanuje wiedzę i umiejętności na ocenę dobrą oraz:

- dokonać analizy danych statystycznych,
- tłumaczy gest Tadeusza Reytana na sejmie rozbiorowym,
- opisuje wpływ pierwszej encyklopedii i jej twórców na rozwój nauki,
- opisuje wpływ Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela na sytuację społeczeństwa francuskiego,
- opisuje reakcje państw europejskich na wybuch rewolucji we Francji i ścięcie Ludwika XVI,
- potrafi wyjaśnić dlaczego próby reform w Polsce wzbudziły niechęć państw sąsiednich,
- ocenia decyzje króla o przystąpieniu do Targowicy,
- wyjaśnia cel wydania uniwersału połanieckiego,
- potrafi omówić politykę Napoleona wobec Ks. Warszawskiego i Legionów,
- potrafi zanalizować przyczyny klęski Napoleona w Rosji,
- potrafi opisać skutki restauracji monarchii i wprowadzenia zasady równowagi w Europie,
- potrafi opisać rolę rewolucji przemysłowej w dziejach świata,
- potrafi przedstawić założenia programowe ideologii liberalnej,
- potrafi wyjaśnić cele jakie przyświecały organizacji wolnomularskim,
- potrafi wyjaśnić, dlaczego rewolucje w Grecji, Francji i Belgii zakończyły się sukcesem, a w pozostałych krajach porażką,

- potrafi porównać ziemie polskie pod zaborami w latach 1815-1830,
- potrafi wyjaśnić istotę sporu między klasykami a romantykami,
- potrafi ocenić skutki reform uwłaszczeniowych w zaborze pruskim,
- potrafi przedstawić rolę, jaką odegrali polscy generałowie w powstaniu listopadowym,
- potrafi wyjaśnić różnice programowe między organizacjami działającymi na emigracji,
- potrafi wyjaśnić wymowę powiedzenia „noc paskiewiczowska”,
- potrafi przedstawić tło konfliktu polsko-ukraińskiego w Galicji,
- potrafi omówić reformy wprowadzone w Rosji po wojnie krymskiej,
- potrafi omówić działania Cavoura i Garibaldiego na rzecz zjednoczenia Włoch,
- potrafi wskazać podobieństwa i różnice w zjednoczeniu Włoch i Niemiec,
- zna przyczyny upadku II Cesarstwa we Francji,
- potrafi omówić politykę Aleksandra Wielopolskiego,
- potrafi wyjaśnić wpływ klęski powstania styczniowego na niepodległościowe dążenia Polaków,
- potrafi omówić sytuację rdzennej ludności Ameryki Północnej,
- potrafi wymienić kolonie poszczególnych państw,
- potrafi porównać nowe kierunki w malarstwie: akademizm i impresjonizm,
- potrafi omówić metody walki podjęte przez kobiety dla uzyskania emancypacji,
- zna różnice między narodem szlacheckim a nowoczesnym,
- zna cele partii robotniczych powstałych na ziemiach polskich,
- potrafi opisać korzyści, jakie osiągnęli Polacy w wyniku rewolucji 1905 r.,
- zna partie, programy i działaczy ruchu narodowego i ludowego,
- zna podłoże konfliktów narodowościowych na ziemiach polskich,
- zna różnice między patriotyzmem romantyków a nacjonalizmem endeków
- wyjaśnić dlaczego wojna miała charakter światowy,
- zna wydarzenia mające miejsce w czasie I wojny światowej w Jego regionie
- zna przyczyny ogłoszenia przez Niemcy „nieograniczonej wojny podwodnej” i wyjaśnia na czym ona polegała,
- omawia charakter działań wojennych prowadzonych na froncie wschodnim z uwzględnieniem ziem polskich,
- zna przebieg walk o władzę rosyjskich stronnictw politycznych,
- zna okoliczności zakończenia I wojny światowej na froncie wschodnim,
- potrafi wyjaśnić wpływ rewolucji październikowej na kształtowanie się ustrojów politycznych w Europie i na świecie,
- dokonuje oceny stosunku Niemiec do traktatu wersalskiego w perspektywie przyszłości Europy i świata
- zna stanowisko zaborców wobec kwestii polskiej w czasie I wojny światowej,
- tłumaczy na czym polegały różnice w poglądach Polaków na przyszłość Polski,
- ocenia realność i korzystność koncepcji granic Polski,
- ocenia postawę państw europejskich wobec Polski w czasie trwania konfliktu,

OCENA CELUJĄCA:

Uczeń opanowuje wiedzę i umiejętności na ocenę bardzo dobrą oraz:

- potrafi wyjaśnia, w jaki sposób Rosja zdobyła wpływ na wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej,
- potrafi wyjaśnić, jaką rolę odegrali Polacy w wojnie o niepodległość USA,
- potrafi wyjaśnić, z jakimi wydarzeniami wiąże się powstanie flagi francuskiej,
- ocenia rolę Tadeusza Kościuszki w dziele naprawy Rzeczypospolitej,
- potrafi przytoczyć i ocenić poglądy pierwszych socjalistów,
- dokonać oceny powstań i rewolucji w kształtowaniu się świadomości narodowej,
- potrafi wyjaśnić i ustosunkować się do hasła „Za wolność naszą i waszą”,
- potrafi wyjaśnić związek między brytyjską polityką równowagi sił a wybuchem wojny krymskiej,
- potrafi opisać dwie drogi zjednoczenia Włoch: odgórną i oddolną,
- potrafi ocenić politykę zagraniczną Bismarcka,
- potrafi ocenić role wybitnych postaci powstania styczniowego,
- potrafi opisać, co wpłynęło na powstanie nowoczesnego narodu polskiego,
- potrafi opisać wkład ludności pochodzenia żydowskiego w polską kulturę

ZADANIA DODATKOWE

1. Wykonaj oś czasu ilustrującą najważniejsze wydarzenia historyczne będące przełomem epok.
2. Z modą za pan brat – pokaz strojów ilustrujących poszczególne epoki historyczne (termin wykonania luty 2012).
4. Wykonaj karykatury władców Polski w dowolnej formie.
5. Wykonaj makietę wojny pozycyjnej.
6. „Życie codzienne Polaków pod zaborami” – prezentacja multimedialna z wykorzystaniem źródeł ikonograficznych.
7. „Spór Romantyków z Pozytywistami” – karykatura.

Należy wykonać jedno zadanie w trakcie roku szkolnego.